

„Date rape” szerek

„Date rape” szerek

Az „**erőszakdrogok**” azoknak a kábító hatású **pszichoaktív anyag**oknak az összefoglaló neve, amiket gyakran használnak rossz szándékkal, általában szexuális visszaélés céljából.

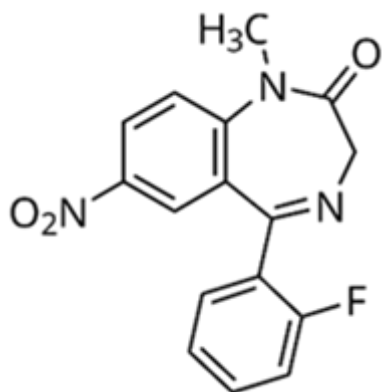
Ezek az anyagok folyadékban feloldva **íztelenek, szagtalanok**, ezért az áldozat nem veszi észre, ha az italába kerülnek. **Emlékezetkiesés okozó** (**amnézia**-keltő) hatásuknak „köszönhetően” az áldozat nem emlékszik rá, mi történt vele.

Tágabb értelemben az alkohol és a ketamin is ezek közé tartozik.

[Alkohol](#)

[Ketamin](#)

Rophynol

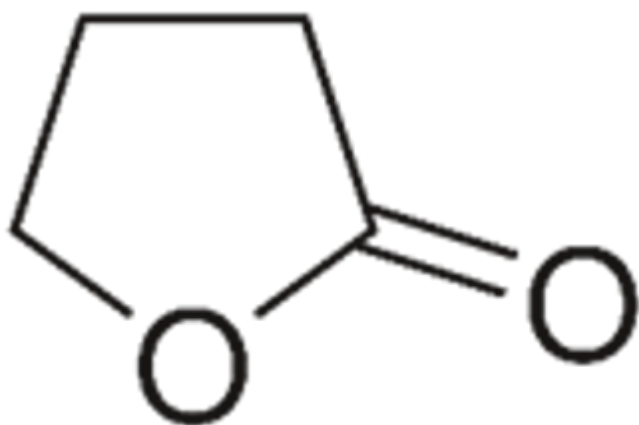
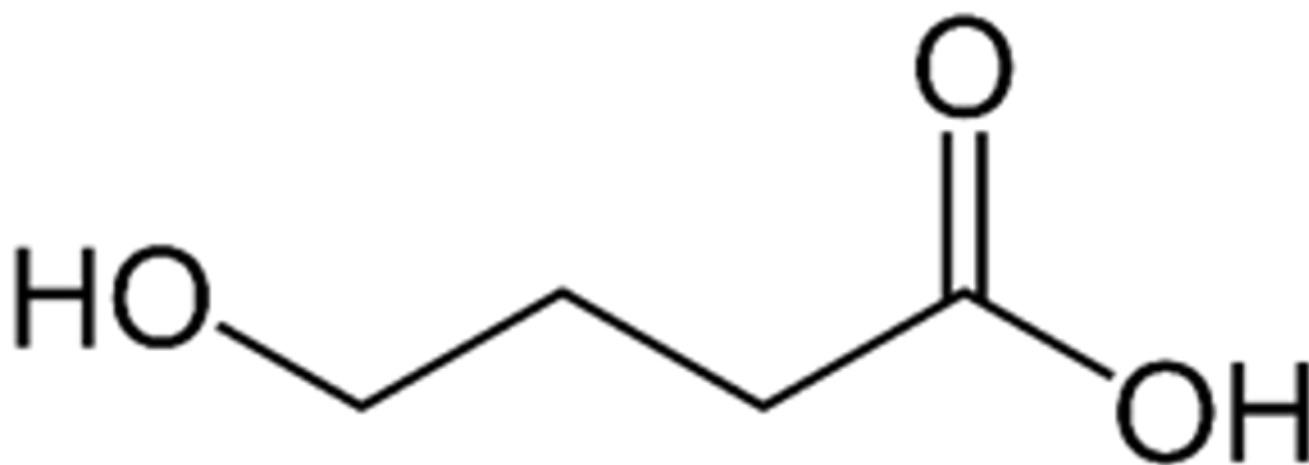

A **Rohypnol** (flunitrazepám, utcai nevén „Ropi”) egy nagyon gyors, erős és tartós hatású **benzodiazepin**, amelyet eredetileg altatóként és [szorongás](#)soldóként fejlesztettek ki, de hírhedtté vált az úgynevezett „date rape drug” szerepköre miatt. Sok országban szigorúan szabályozott vagy betiltották. Magyarországon sincs már legális forgalomban.

A Rophynol az egyik legismertebb szer, amelyet szexuális bűncselekményekhez használnak. Feloldva íztelen, szagtalan, amnézia-keltő hatása pedig nagyobb mértékű, mint sok más benzodiazepinnek. Erős hatása miatt **könnyen túladagolható**, légzésleállást okozhat, különösen, ha alkohollal együtt kerül a szervezetbe.

[Benzodiazepinek](#)

GHB, GBL

A **GHB** (γ -hidroxi-vajsav, utcai nevén „**Gina**„) a GABÁhoz hasonló szerkezetű és hatásmechanizmusú vegyület, kis mennyiségben természetesen is megtalálható az agyban. Kötődik a GABA [receptor](#)ához, de saját receptora is van.

A **GBL** (γ -butirolakton) a GHB előanyaga, a szervezetben GHB-vé alakul.

Legális felhasználásuk

A gyógyászatban a szintetikus **GHB**-t eredetileg altatóként és műtétek előtt nyugtatóként alkalmazták, jelenleg a [narkolepszia](#) egyik gyógyszere. (Az éjszakai alvás narkolepsziára jellemző töredezettségét javítják vele.) A szer magas kockázatú, mivel a [terápiás ablak](#) kicsi (könnyű túladagolni), ezért alkalmazása kizárólag orvosi felügyelettel, szigorú szabályozás mellett történhet.

A **GBL**-t nem használják a gyógyászatban, mivel túl magas a túladagolás kockázata: túl gyorsan szívódik fel, kiszámíthatatlan ütemben alakul át GHB-vé és a hatása is erősebb.

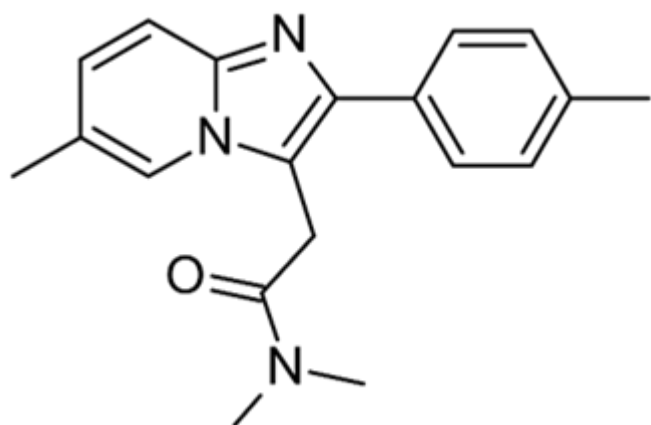
Ipari oldószerként viszont forgalomban van, mivel sokféle anyag (zsírok, festékek, lakkok) oldására képes, vízzel keverhető, nem gyúlékony. Emiatt sajnos viszonylag könnyen beszerezhető. Magyarországon is forgalomban van, mint oldószer, de szigorúan engedélyköteles.

Illegális szerhasználat

Illegális szerként különösen szexuális visszaélésekkel kapcsolatban ismertek. Mindkettő könnyen oldódik, színtelen, szagtalan, enyhén sós ízű, így italba keverve nehezen észlelhető.

Alacsonyabb dózisban [eufóriát](#), [gátlásoldást](#), [emelkedett szexuális vágyat](#) váltanak ki, míg nagyobb adagban [koordinációs zavarokat](#), [memóriakiesést](#), [eszméletvesztést](#) okoznak. Túladagoláskor [légzéslassulás](#), [görcsök](#) vagy [kóma](#) is felléphet, különösen alkohollal kombinálva.

Z-szerek

A „Z-szerek” (pl. **zolpidem**, utcai nevén „**Zoli**„) az **altatók** egy újabb generációja. A benzodiazepinekhez hasonló hatásmechanizmussal működnek, de eltérő kémiai szerkezetűek. A benzodiazepinekhez képest kisebb a szorongásoldó és izomrelaxáló hatásuk, altató hatásuk viszont erős és gyorsan kialakul, így főként rövid távú alvászavarok kezelésére alkalmazzák őket. (Gyorsan le is bomlanak, így – ha jól adagolják – nem okoznak nappali kábultságot.)

A tabletták könnyen poríthatóak, íztelenek, színtelenek és szagtalanok. Amnéziát keltő hatásuk kisebb, mint a benzodiazepineknek, de alkohollal keverve – mivel egymás hatását erősítik – nagyon erős lehet. Ezért a szerhasználat utáni eseményekre az illető nem emlékszik. Ezek a tulajdonságok és

a gyors hatáskezdet alkalmassá teszi az erőszak-drokként való visszaélésre. A veszélyt növeli, hogy ezek a szerek sok országban – így Magyarországon is – elérhetők orvosi receptre.

Fontos tudnivalók

Hogyan ismerheted fel az erőszakdrogok hatását másokon?

- A bódultság, zavartság, **hirtelen** alakul ki és **nem arányos** az elfogyasztott alkohol mennyiségével. (Bár a tünetek az alkoholéhoz hasonlóak: egyensúly-zavar, beszédzavar, reakciók lelassulása, álmoság, eszméletvesztés.)
- Amnézia: az érintett nem emlékszik, mi történt percekkel vagy órákkal korábban

Hogyan előzheted meg a bajt?

- **Soha ne hagyj italt őrizetlenül!** Ha el kell menned WC-re, kérj meg egy megbízható barátot, hogy figyeljen rá.
- Ne fogadj el italt idegentől, vagy ha elfogadsz, lásd, hogy készítik el. Ha valaki „túlzottan segítőkész” idegenként, gyanús lehet.
- **Gyanakodj**, ha az italnak furcsa az íze, illata, színe! (Bár ez sajnos ritka.)
- Barátokkal menj bulizni, és **figyeljetek egymásra**. Ne hagyj hátra magatehetetlen vagy zavart barátot. Te se maradj egyedül!
- Használhatsz **speciális pohárfedeleket** (pl. „Drink Safe” matrica)

- Használhatsz **gyorstesztet**, ami színváltozást mutat, ha az italban GHB vagy ketamin van
- **Biztonsági appok** is léteznek (pl. „Watch Over Me”, „Circle of 6”)

Ha valószínűsíthető, hogy megtörtént a baj:

- Azonnal szólj barátnak, személyzetnek, biztonsági őrnek!
- Orvosi segítséget kérni sem túlzás! A sürgősségin kimutatható a szer, ha elég gyorsan történik a mintavétel (GHB esetében kb. 6 órán belül!)
- **Ne ítéld meg, soha nem az áldozat hibás!**